

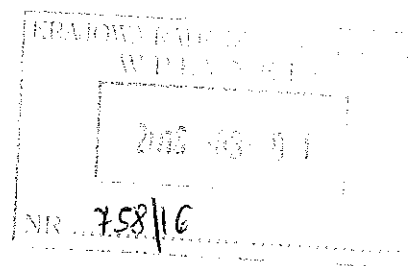
**MINISTERSTWO ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Podsekretarz Stanu
Rafał Romanowski

SSOdws(bb)-078-1/16 (353)

P. A. Piątek MW

Warszawa, 29 lutego 2016 r.

Pan

Wiktor Szmulewicz

Prezes

Krajowej Rady Izb Rolniczych

Krzysztof Radecki

W odpowiedzi na pismo z dnia 29 stycznia 2016 r. znak: KRIR/AP/W/165/2016, przy którym zostały przekazane wnioski przyjęte przez Walne Zgromadzenie Śląskiej Izby Rolniczej w dniu 17 grudnia 2015 r., Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekazuje następujące informacje :

Ad. 1 Gospodarowanie nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

W kwestii zasad ustalania wysokości czynszu dzierżawnego, a także usprawnienia i przyspieszenia sprzedaży niewielkich działek tzw. resztówek właściwa jest Agencja Nieruchomości Rolnych. Z uwagi na powyższe, pismo Śląskiej Izby Rolniczej w powyższym zakresie zostało przekazane zgodnie z właściwością do Biura Prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych celem udzielenia izbie wyjaśnień w powyższym zakresie. Należy również wskazać, że stosownie do projektu ustawy o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw, kontynuowana będzie sprzedaż m.in. nieruchomości rolnych o powierzchni do 1 ha.

Ad. 2 Ubezpieczenia w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

Procedura składania wniosków o emeryturę lub rentę rolniczą została opracowana przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r.

o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2015 r., poz. 704, z późn. zm) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412).

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ww. ustawy jednym z warunków koniecznych do uzyskania prawa do tzw. wcześniejszej emerytury rolniczej oraz do podjęcia wypłaty emerytury lub renty rolniczej w pełnej wysokości (części składkowej i części uzupełniającej) jest zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej. W związku z tym wnioskodawca ubiegający się o tzw. wcześniejszą emeryturę rolniczą albo o wypłatę zawieszony części świadczenia emerytalno-rentowego rolniczego obowiązany jest udowodnić, że ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego produkcji rolnej, nie uwzględniając m. in. gruntów wydzierżawionych na podstawie umowy pisemnej zawartej na co najmniej 10 lat i zgłoszonej do ewidencji gruntów i budynków. Dokumentami potwierdzającymi powyższe okoliczności są przede wszystkim akty notarialne i umowy dzierżawy spełniające określone warunki, a dokumenty te są w posiadaniu wnioskodawcy.

KRUS przed podjęciem decyzji administracyjnej o wypłacie świadczenia emerytalno-rentowego obowiązana jest zbadać czy wszystkie warunki ustawowe są spełnione, także i warunek o zaprzestaniu prowadzenia działalności rolniczej. Dlatego też w przypadku gdy występują rozbieżności między powierzchnią gospodarstwa rolnego posiadanego (wg danych figurujących w bazie danych KRUS), a przekazywanego przez wnioskodawcę (emeryta lub rencistę), w celu bezsprzecznego potwierdzenia że nastąpiło zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej, KRUS wymaga dodatkowych dokumentów, np. wypisów z ewidencji gruntów i budynków.

Na dzień dzisiejszy nie jest możliwe pozyskanie przez KRUS ww. dokumentów we własnym zakresie.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników prawo do wypłaty pełnego świadczenia emerytalno-rentowego rolniczego przysługuje tylko tym emerytom i rencistom, którzy zaprzestali prowadzenia działalności rolniczej. Zgodnie z ww. ustawą uznaje się, że emeryt lub rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego.

Z powyższego wynika, że ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników nie określa powierzchni gruntów, jaką emeryt lub rencista może pozostawić sobie w użytkowanie lub na własność, która pozostaje bez wpływu na wypłatę tego świadczenia. Odsyła w tym zakresie do ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 1381, z późn. zm.), która definiuje pojęcie gospodarstwa rolnego. Określa, że za gospodarstwo rolne uważa się obszar gruntów sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenia działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki nieposiadającej osobowości prawnej.

Nie jest więc na dzień dzisiejszy możliwa wnioskowana zmiana, aby emeryt lub rencista rolny pobierał wypłatę pełnego świadczenia emerytalno-rentowego rolniczego prowadząc działalność rolniczą w gospodarstwie rolnym. Należy bowiem mieć na uwadze, że graniczną wielkość użytków rolnych określoną na poziomie 1 ha lub 1 ha przeliczeniowego uznawaną za gospodarstwo rolne dla celów podatkowych, wykorzystuje się nie tylko w ubezpieczeniach społecznych (przy zawieszalności wypłaty świadczenia oraz ustalaniu obowiązku ubezpieczeniowego w KRUS), ale również przy ustalaniu uprawnień do innych świadczeń społecznych, np. świadczeń rodzinnych i opiekuńczych oraz z pomocy społecznej. Za gospodarstwo rolne w rozumieniu ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, która reguluje zasady obrotu ziemią rolną w Polsce, także uznaje się gospodarstwo, które ma powierzchnię nie mniejszą niż 1 ha.

Ponadto należy dodać, że rolnicy jako jedyna grupa społeczno-zawodowa ma swój odrębny od powszechnego system ubezpieczeń społecznych, który ma na celu wspieranie polityki rolnej w zakresie stymulowania wymiany pokoleniowej w rolnictwie. Temu służy właśnie zawarty w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników mechanizm zawieszalności części wypłaty emerytury albo renty w przypadku prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym.

Ad. 3 Dopłaty bezpośrednie

Na wstępie należy wyjaśnić, iż dane jakie powinien zawierać wniosek o przyznanie płatności są określone w przepisach UE (art. 14 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 809/2014) oraz w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 marca

2015 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakie powinny spełniać wnioski w sprawach dotyczących płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. poz. 352).

Wprowadzenie zmian w formularzu wniosku w 2015 r. wynikało z konieczności dostosowania tego formularza do nowych przepisów unijnych, obowiązujących od kampanii 2015 r. Niemniej jednak Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dołożyły wszelkich starań aby formularz wniosku o przyznanie płatności nie uległ znacznym zmianom w stosunku do lat wcześniejszych, a jego wypełnienie nie generowało zbytnich obciążeń dla rolnika. Opracowując formularz wybierano rozwiązania możliwie proste i oparte o obiektywne i weryfikowalne procedury. Tam, gdzie tylko było to możliwe, wprowadzono rozwiązania, które pozwalają rolnikowi na dokonanie swobodnego wyboru uczestnictwa w danym schemacie płatności.

W 2016 r. formularz wniosku o przyznanie płatności zasadniczo nie ulegnie zmianie. Tak jak dotychczas, rolnicy którzy w 2015 r. ubiegali się o wsparcie bezpośrednio, otrzymają w 2016 r. od ARiMR, wstępnie wypełnione wnioski wraz z materiałem graficznym. Natomiast rolnik, który nie składał wniosku o przyznanie płatności w 2015 r., będzie mógł pobrać czysty formularz w biurze powiatowym i oddziałach regionalnych ARiMR lub ze strony internetowej www.arimr.gov.pl.

Należy nadmienić, iż wzorem lat ubiegłych, rolnik wraz z wnioskiem otrzyma również kartę informacyjną dotyczącą działek deklarowanych do płatności wraz z podaną informacją o powierzchni kwalifikowalnego obszaru (PEG). Dodatkowo rolnicy, którzy będą musieli spełniać jeden z komponentów zazielenienia dotyczący obszarów proekologicznych - posiadający powyżej 15 ha gruntów ornych - otrzymają również kartę informacyjną dotyczącą występowania elementów proekologicznych (EFA) na działkach deklarowanych do płatności. Niemniej jednak rolnik przed przystąpieniem do wypełniania wniosku, powinien zweryfikować poprawność danych, które należy podać zgodnie ze stanem faktycznym.

Ponadto korzystając z platformy aplikacyjnej e-Wniosek umieszczonej na stronie internetowej ARiMR, rolnik będzie mógł również złożyć wniosek bezpośrednio przez Internet. Warunkiem dostępu do aplikacji "e-wniosek" jest posiadanie loginu i kodu dostępu, które są nadawane rolnikowi na jego wniosek. Po zalogowaniu się do tej aplikacji rolnikowi zostanie udostępniony wstępnie wypełniony wniosek, na podstawie danych deklarowanych do płatności w 2015 r.

Dodatkowo rolnik będzie miał udostępnione wszystkie informacje posiadane przez Agencję, np. o maksymalnych powierzchniach kwalifikujących się do płatności w odniesieniu

do każdej działki ewidencyjnej, dane o elementach proekologicznych, o trwałych użytkach zielonych i wyznaczonych trwałych użytkach zielonych cennych przyrodniczo oraz informacje z systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt, o zwierzętach potencjalnie kwalifikujących się do płatności związanych z produkcją.

Należy zatem podkreślić, iż wszelkie podejmowane działania mają na celu ułatwienie rolnikom wypełnianie wniosków o przyznanie płatności.

Jednocześnie informujemy, że ewentualne zmiany we wniosku mogą być następstwem toczącej się obecnie dyskusji nad uproszczeniem WPR, w tym nad uproszczeniem zazielenienia. Zmiany te zależą będą od wyników tej dyskusji.

Ad. 4 Ochrona gruntów rolnych w związku z planami zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z przepisem art. 4 ust. 1 aktualnie obowiązującej ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r., poz. 199 z późn. zm.) - ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. W przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (art. 4 ust. 2).

W planie miejscowym określa się obowiązkowo przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania (art. 15 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy), a także zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, maksymalną i minimalną intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, maksymalna wysokość zabudowy (art. 15 ust. 1 pkt 6 tej ustawy).

Odnosząc się do oznaczenia linii rozgraniczających w planie miejscowym, NSA w wyroku z dnia 20 stycznia 2011 r., II OSK 2235/10, LEX nr 953038, stwierdził, że nie jest zakazane zastosowanie w planie miejscowym dla linii rozgraniczających kilku oznaczeń, powinny być one jednak jednoznaczne co do przebiegu oraz muszą być wiążące, aby nie pozostawić organowi innemu niż rada możliwości ich przesuwania poza planem. Jedna strefa, co podkreślił sąd, może być przeznaczona w planie dla realizowania więcej niż jednej funkcji,

co można ewentualnie wykorzystać dla elastyczności w określaniu przeznaczenia poszczególnych stref. Wielofunkcyjność stref w żadnej mierze nie podważa jednak wymogu wykreślenia w planie sztywnych linii rozgraniczających obszary o różnym przeznaczeniu. Przebieg tych linii może zmienić rada nowelizująca plan. Niedopuszczalne jest korygowanie linii rozgraniczających w innym trybie niż przez zmianę planu. Z kolei w wyroku z dnia 13 października 2010 r., SA/Wr 397/10, OwSS 2011, nr 1, poz. 70, WSA we Wrocławiu wyraził pogląd, iż niedopuszczalne jest wprowadzenie w planie miejscowym przepisu pozwalającego na zmianę położenia linii rozgraniczających tak zredagowanego, że kreuje on stan niepewności co do przyszłego przeznaczenia terenu - nie może być akceptowana zmiana położenia linii rozgraniczających, która nie jest precyzyjna (przez ściśle wyznaczenie zakresu przesunięcia) i nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, że w wyniku określonego przesunięcia omawianych linii nie zmieni się przeznaczenie tego terenu.

Z kolei w wyroku z dnia 7 maja 2008 r., II OSK 84/08, LEX nr 448119, NSA stwierdził, że szczegółowe przeznaczenie terenu w planie miejscowym ze wskazaniem sposobu wykorzystania istniejących budynków przekracza władztwo planistyczne gminy, albowiem przeznaczają teren pod konkretny cel. Zapisy planu w tym zakresie powinny określać jedynie przeznaczenie terenu (pod zabudowę produkcyjną, usługową itp.). W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego taki zapis wkracza w kompetencje innych organów administracji publicznej (np. budowlanych, środowiskowych). Przepis art. 15 ust. 2 pkt 1 u.p.z.p., co do obowiązku określenia w planie przeznaczenia terenów oraz linii rozgraniczających teren o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania nie oznacza, że plan powinien określać sposób użytkowania budynków posadowionych na określonym terenie.

Mając na uwadze cytowany wyżej aktualny stan prawny dotyczący sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy zauważyć że zmiany ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r. poz. 199 z późn. zm.) zgodnie z ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2015 r., poz. 812 z późn. zm.) organem właściwym w sprawach dotyczących planowania i zagospodarowania przestrzennego jest minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.

Natomiast rozwiązania prawne w zakresie ochrony gruntów rolnych klas I-III, położonych na obszarach wiejskich przed niekontrolowaną zmianą ich przeznaczenia na cele nierolnicze – pod zainwestowanie (ochrona ilościowa) oraz przed ich degradacją i dewastacją (ochrona jakościowa) są obecnie uregulowane w ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 909). Zgodnie art. 7 ust. 1 tej ustawy

przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne (pod zabudowę nie związaną z prowadzonym gospodarstwem rolnym) gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I-III, następuje w opracowanym przez gminę miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 omawianej ustawy - ochrona gruntów rolnych polega na ograniczaniu przeznaczenia ich na cele nierolnicze, a ponadto na cele nierolnicze i nieleśne można przeznaczać przede wszystkim grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki, a w razie ich braku – inne grunty o najniższej przydatności produkcyjnej (art. 6 ust. 1 omawianej ustawy).

Ad. 5 Ustawa o ochronie przyrody.

Informuję, że organem właściwym w sprawach dotyczących ochrony przyrody jest Minister Środowiska i w związku z tym została skierowana prośba o udzielenie odpowiedzi będącej w zakresie kompetencji resortu.

z poważaniem

